

KÖZMŰVELŐDÉS.

Az erdélyi romai kath. irodalmi társulat heti közlönye.

Megjelenik minden szombaton. — A társulat minden rendű tagjai a lapot tagdíjaikért kapják. — Nemtagok részére előfizetési díj: egészévre 4 frt félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

Ugy a Lap szellemi részét illető cikkek, mint az előfizetési pénzek a „KÖZMŰVELŐDÉS” szerkesztőségének Gyulafehérvárra a várba küldendők.

Veni Creator Spiritus . . . !

Ezen magasztos dalban keres a kath. egyház szárnyakat, hogy a Szentlélek eljövételén gyuladózó lelkesültségében felemelhesse a sziveket az éghez, hová a kiáradó Szeretet új, isteni kapcsolással csatolja. Az üdv, mely a betlehemi jászolyban áldásos melegével az eredeti bűn fagyos kérgét engesztelni kezdé; mely a föltámadás dicsőségében magasan álló napként lőn az emberiség egére helyezve; ma a Szentlélek alászállásával virult ki nagy pompával, mint oly virág, melyről a szenvedés vérharmatját ragyogó sugarak gyűjtik a kegyelem kincstárába, hogy a bűn zsoldja le legyen fizetve.

»Jőjj el Szentlélek Isten,« sohajtott a tévelygő emberi ész, mely végtelen vágyának szárnyalásában, a hideg bálványoknak csak nyomasztó sulyát hordozá, mely vezér fáklyáját kezéből kiejtve kínos aggály közt tapogatódzva haladott s keresett új utakat, hogy bár egy vezérsillagot láthasson

»Jőjj el Szentlélek Isten,« zokogá az érző kebel, mely önmelegét felemészttve a kielégíthetlenség által felzavart magányában hideg borzadálytól remegett.

»Jőjj el Szentlélek Isten,« kiáltá a bűnben és vérben kifáradt emberiség, mely egyéneinek és családjainak tévelyétől önmagát féltette. És a Szentlélek eljött. Az égbe visszazállott Üdvözítő bemutatott áldozatának érdemét hozta magával; elhozta az üdvöt s utat mutatott a magasra törő tehetségeknek, megnesemíté az embert.

Avagy nem érzitek ezt? Nem veszitek észre, hogy az ember azóta nemes, mióta a Szentlélek szellemének, magasabb tulajdonainak forrását és célpontját kimutatta? Igaz! Most talán az elmék iránya másfelé van fordítva; a szív vágyát az önzés szele a föld felé lebegteti, de ez csak ideiglenes. A mi a természet mélyére van írva, azt roszakaró tévely le nem törli.

Igen! egy kis vizsgálódás, egy tekintet a lélek mélyére, bizonyossá tehet bárkit is, hogy a lelket, az embert minden tehetsége egyenesen Isten felé ragadja, kihez az utat a ma leszállott Szentlélek kegyelme világítja meg. Br. Eötvös azt mondja: »Bizonyos, hogy a vallási közönyösség nem fekszik természetünkben. Mint a növény a világosság, úgy szellemünk az Istenség eszméje felé törekszik s ha később lelkünknek határa elborul s az élet gondjai vallásos érzületünket háttérbe szorítják is vannak idők, melyekben a vallásnak szükségét érezve, megújult szívvel fordulunk hitünkhöz.« És vajjon miért? Azért, mert e törvény az istenileg lelkünkbe oltott magnak hajtása, és mert a vallás nem a pillanat önkénytes tevékenysége, hanem az ellentállhatlan emelkedés szükségszerűsége. Az ember az ész és szív csodás eszköze. E kettőnek természete alkotja meg rendeltetésének magasságát, e kettő teszi a vallás szükségét rendíthetlenné. Hogyan? Az emberi ész gondolkozás által bírja a teremtmények uralmát. »L'homme n'est qu'un roseau le plus faible de la nature; mais

c'est un roseau pensant. — Pravaillons donc a bien penser. Voila le principe de la moral,« mondja Paschal. A gondolkozó vágy át és átjárja a mindenséget, a teremtmények zugait bevilágítja, a tenger és ég-boltozat mélységétől vissza nem riad száll tovább, száll a csillagokon túl Istenig, s a gondolat ezen menetét jól megtanulni képezi az erköles principiumát. És ez nagyon természetes. Hol van azon tér, hol azon idő, midőn az ész gondolatait elégnék véli s önmagába visszavonulni kíván? — Nincs sehol. A gondolkodást egy nyugtalan vágy vezeti, nem a határok felé hanem a végtelenbe, s így idő és tér le nem kötözi. De hogyan is? hisz a gondolkodás általános, az egyesek és egyedek fölött álló elvek szerént halad, teszen olyan elvonásokat, melyek a tárgyakban nem láthatók, lát viszonyokat, melyek csak az elvekben léteznek. — S ez elvek általánosak, örökké igazak, s léteznének akkor is, ha a tárgyak nem lettek volna, vagy nem léteznének. S vajjon, ha a tárgyakból nem származnának, nem származhatnak-e az észből, mely az elvek útján önmaga körül czéltalan körforgást végez? Bossuet és Paschal azt feleli: nem, mert az elvek fölöttem is uralkodnak s akkor is igazak lennének, ha én nem létezném, ha egyetlen emberi ész azokat föl nem fogná. S ez áll minden igazságra nézve, melyet a tudomány megállapít, az értelem felfedez. Honnan vannak tehát? Örök fénytelen lénytől származtatnak, ki felé az ész az elvek rokonsága útján törekszik, melyek által, mint gyökerekkel a végtelen igazságba kapaszkodik.

Igy keresi a szellem az Istent már természeténél fogva. S eszt nem dönti meg az, hogy hiszen épen az igazságok vizsgálata gyakran az atheismus felé hajtja az értelmet. »Arra kellene törekedni, hogy szünnének meg az ész, mely tömérdek sokat nem tud bálványnyá tenni, sőt isteníteni,« — mondja Horváth S. — S egészen helyesen. Oly nagyszerű az észnek a természettel azonosult törvénye és működése, mely változhatlanul a mindenség felett uralg, hogy a törvény alkotójával összetévesztik, az Istent kereső ész istenítettik. Épen ez történt az emberiséggel a Szentlé-

lek eljövetele előtt s ez történik ma azokkal, kik az ész káprázatos működése által el lettek vakitva.

Akkor is az ész Istent keresett, s alkotott önmaga alatt álló bálványokat s azok előtt pazarlá el lelkének drága kincseit.

Ma is vannak, kiknek még a Szentlélek nem jött el, önmaguk felsőbb segítség nélkül keresik az utat azon Istenhez, kit elhagyni kívánnak. Az elsők vétke bocsánatos, de az utóbbiakat az ész maga itéli el működésének törvénye, elvei által, melyek őt a végtelenhez fűzik. Nem lehet az nagy gondolkodó, ki a Végtelen felé nem közeledik s kit gondolkozásának ezen emelkedettsége meg nem nemesít. A valódi nagy ész a kicsiny anyagi törvényeknek az örök törvénytől való összeköttetésénél fogva ragyog fel. Az emberi lélek az isteni fényözön szikrája; azon fönséges erő, mely képes egy benső érzéssel isteni eredetét megismerni, gondolataival mindent tul-szárnyalva a »Mindenható trónjáig hatni.« (Szalay.) A végtelennek oceánjában mozog ereje, szépsége, költészete csak a végtelennek rokon.

S hogy az ész a végtelentől vissza ne riadjon, segíti a többi emberi tehetség, segíti a sziv, melyről azt mondja a költő:

A sziv nem rosz tanácsadó,
Higyjétek el,
Az észnél gyakran messzebb lát
Sejtelmivel.

A tudvágytól gyötört s a végtelent kereső észnél nem kevesebbet hánykodik a sziv, s tán még szerencsétlenebb, ha kielégítést a teremtményektől vár. Egy végtelen örvényt képez, mely midőn boldogságának legtöbb kigondolt tárgyát elnyelte, csak tátongó ürességét mutatja. Ha pedig magára nem hagyva, s hiu boldogsággal nem ingereltetik, akkor varázsálom karján a végtelenbe merül, hol tiszta szeretetének boldogító szerelmének halhatatlan forrását látja.

A szivet nem teheti boldoggá semmi egyéb, mint azon édes ösztön, mely a tökélyes szeretet, a halandók boldogsága, a szivek erőssége. S ha látjuk, tapasztaljuk

néha a szív átkozódásait, hasonlók azon játékos szitkához, ki a második két kártyától várt mindent és nem kapott semmit, de ekkor fölvilágosultan, megtisztulva, a végtelen szeretetben keres kárpótlást.

S hogy a szív se legyen támasz nélkül, segélyül bírja azt a kedves, merész hatalmat, a képzelmet, mely midőn izgalomba hozza a szívet, addig kísérti meg a szép eszményítésén működni, míg tökéletlenségei elhalványultával a végtelen tökély szikrája rajta kigyulad. És akkor a szív boldog, mert azelőtt érzi magát, ki a fájdalom gyönyörében s az öröm fájdalmában csak megtisztítani kívánja őt, hogy azután magához emelje. Mindaz, ami nagyszerű, ami tökéletes, ami az ésszt és szívet megragadja, muló hajnalát képezi a Végtelen örökre boldogító tökélyeinek. „Ami bennünket elragad — mondja Kant — az a Végtelennek átsugárzása a végesen. A megsejített Isten.”

És ha mindez a szív törvénye szerint történik, s ha e szív a törvény teljesítésében oly boldog, nem kell-e elhagynia a földet, hogy Istenért dobogjon? Ha az ész és szív, ez ikertestvérek, eszményi forrásukat az Istenben vélik feltalálhatni, lehet-e, hogy ma mindakettő az öröm hullámain ne lebegjen?

A Szentlélek leszállásával lett az egész emberiség az igaz egy Isten ismerete, kihez eddig csak jobb érzelme kötötte, a Szentlélek köicsönözte az ész és szíveknek azon ihletét, mely a földet Istenhez oly közel emelte.

Boldog az ember csak akkor lehet, ha lelkének nemes vonzalmait követve azon Istenhez ragaszkodik, ki ma mint végtelen Szeretet áradott ki; különben pedig önmagán követ el sértést, melyet az ellenmondás kinja sokszoroz.

Ezek után bátran elmondhatjuk, hogy a nagy szív és nagy lélek az Istenség felé való törekvésben születik. „Szép a természet az ő pompájában, de még szebb az emberi lélek és szív, ha hit- és szeretettel imádja Istenét,” különben pedig csak hamis gyémánt, mely csak gyertyafénynél feledteti értéktelenségét.

De ha ez így van, miért mégis, hogy ma oly sokan vesztették el az irányt, mely lelkünket az ég felé vezet? A természet tagadta meg önmagát?

— Nem! Az emberek követnek el nagy hibát, midőn sokszor ellenkezésbe hozzák a gondolkodást és érzelmet, s midőn e tehetségek egyikét legalább megbénítják, mely aztán ónsulyként vonja lefelé az emelkedni akarót. Ha a szívből kiöljük a hitet, a szeretetet, az elme is elsatnyul, elcsenevészedik, s az erkölcstelenség forrásává leszen, míg viszont a kifáradt elme hideg szele a szív minden nemes lángját eloltja. S hogy melyik termé a jelen szomorú közönyösséget, nincs miért keresnünk, hanem kimondhatjuk, hogy a ki ezen állapot természetességét védi, az önmagában az ember nemességét tagadja el. Nem csak az egyház találta ki e szava-

kat: „sursum corda,” már elmondta a klasszikus költő Ovid:

„Os homini sublimē dedit, coelumque tueri;
Iussit et erectos, tollere ad sidera vultus.”

És épen azért oda kell fordulnunk a Szentlélekhez, ki ma tüzes nyelvek alakjában szállott az apostolokra, A tűz világít és melegít. A Szentlélek ily tüzére van szüksége jelen napjainknak is, mely az értelem sötétségét eloszlatván a szívet tiszta lángra lobbantsa.

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratia,
Quae tu creasti pectora.

G. I.

T Á R C Z A.

Május végén.

ALIG	HISZ E
KÖSZÖNTÖTT BE	HÓNAP TIÉD,
MÁJUS	MÁJUS
SZÉP HÓNAPJA:	SZÉP HÓNAPJA;
TÉGED	NEKED
ÜDVÖZLÖTT CSAK	VOLT SZENTELVE
MINDEN,	MÁR RÉG,
SZÜZ MÁRIA!	SZÜZ MÁRIA!

DE TELT,	S MOST MÁR
MULT AZ IDŐ,	VÉGZŐDIK IS
MÁJUS	MÁJUS
SZÉP HÓNAPJA,	SZÉP HÓNAPJA,
S MÁR AZ	DE NŐ
EGÉSZ VILÁG	DICSÉRETED,
DICSÉRT,	ÉDES
SZÜZ MÁRIA!	SZÜZ MÁRIA!

EGYSZER
MÉG LÉGY ÜDVÖZ,
MÁJUS
SZÉP HÓNAPJA;

TÉGED
PEDIG MINDIG
ÁLDUNK,
SZÜZ MÁRIA!

TÓZSÉR J-

Kivirágzott piros-pünköst-napja
Szeretet-virággal.

Tulipánok, piros rozsák,
Himes mező, szent dal!

Kivirágzott piros-pünköst-napja!
Rég is várunk téged mi — ohajtva.

Azért vártunk oly ohajtva
Kedves piros-pünköst-napja!
Azért lestünk téged;
Mert tudjuk, hogy te hordozod
A legszebb vendéget:
Azt az égit, véghetlent,
Mely oly ritka, oly gyér itt lent.

A mely olyan ritka itt lent,
Azt az égi véghetlent,
Mit ugy hívunk itten
A szeretet; de csak hívjuk:
Nincs az ott a szivben.
De óhajtjuk, esdjük, kérjük,
Hogy legyen a mi vendégük.

Hogy legyen a mi vendégünk,
Szüntelen így esdünk, kérünk.
És, ha eljön szépen
S trónt emel magának, ékest,
A sziv közepében —
Durva kézzel font kötéllel
Verjük onnan vissza, széllyel.

Vissza üzzük, vissza, széllyel,
Durva kézzel font kötéllel
S aztán sirunk érte:

»Ha eljön még, életünknel
Kedvesebb lesz élte!« . . .
S eljön minden pünköst-napján,
Szüzen, szentül, épen tisztán.
Szüzen, szentül, épen, tisztán
Jó el minden pünköst napján.

S aztán? Ujra vége . . .
Oh pirosló égi Pünköst,
Lángban égő Béke!
Jöjj le hozzánk és ne hagyj el
Vagy eméssz meg, vagy égess el!

Pál A.

KISEBB KÖZLEMÉNYEK.

— **Főpásztori körút, a marosi esperesi kerületben.** Folyó évi május 18-ika, a marosi kerület rom. kath. hiveire nézve, a vallásos buzgalomtól fellelkészült öröm, s az abból kifolyó ünnepélyességeknek kezdete volt. Erdély angyalszivü és apostoli buzgalmu főpásztora, Lönhart Ferencz kegyelmes atyánk, ezen napon lépte át Maros-Torda megye határát, hogy előre tervezett bérma körútján, szeretett hiveit községeinkint felkeresve, magas jelenlétével megörvendeztesse, intse, buzdítsa, bátorítsa, vigasztalja és a hitben megerősítse. Miként a hadvezérnek megjelenése vitézei között: ugy a mi hitünk örének, kegyelmes főpásztorunknak is jelenléte valóban vigasztaló, buzdító és bátorító. A marosi esperesi kerület rom. kath. hiveinek rég óhajtott vágya teljesült e magas látogatásban. Tizenkét hosszú év telt el azóta, mióta ezen esperesi kerület szerencsés volt ily magas főpásztori látogatásban részesülhetni. Az előre megállapított program szerint kegyelmes urunk folyó hó 18-án d. u. fél 7 órakor érkezett meg Butyka Sándor, püspöki irodai iktató kíséretében Marosvásárhelyre. Ezt megelőzőleg a megyei tisztikar még Nyárádtőre elébe ment kegyelmes urunknak, hol Sándor László alispán ur üdvözölte a tisztikar nevében. A marosvásárhelyi vasuti állomásnál már nagyszámu közönség várakozott a főpásztorra, kit a városi tanács élén Györfi Pető polgármester fogadott, azután Oberschall Adolf, kir. itélő táblai elnök, egyházunknak kiváló magas rangu hive, egy hatásos gyönyörű beszédben üdvözölt, a rom. kath. hitközség nevében. Mindkét beszédre ő nagyméltósága kegyteljesen és meghatottan válaszolt. A kölcsönös üdvözlések után ő nagyméltósága a kocsiknak hoszu sorától kísérve vonult be Marosvásárhelyre. Legelőször a templomhoz hajtatott, melynek küszöbénél a várakozó papság élén mélt. Kovács Ferencz apát-foesperes plebános ur latin beszéddel üdvözölte, melyre ő nagyméltósága szintén latinul válaszolt. A templom kulcsainak átadása és egyeb. szertartások bevégeztével ő nagyméltósága a templomba lépett, mire felhangzottak az „Ecce Sacerdos Magnus,“ négyes férfi hangon énekelt főpásztori üdvözlő himnusz hangjai, melyet a helybeli iparos betegsegélyző egyesület énekkara, elismerésre méltó készütséggel énekelt. Miután a szokásos templomi szertartások véget értek, és kegyelmes urunk a nagyszámban összesereglett hiveit főpásztori áldásában részesítette; a helybeli papságtól kísérve, a keresztlövölet mellett a gymnasiumi tanuló ifjuság és a leány növendékek sor-

falai között, a virágokkal és zöld galyakkal felékesített plebániái lakba ment, melynek ajtójánál egyik leány növendék következő szavakkal üdvözölte ő nagyméltóságát: Nagyméltóságú Püspök ur, kegyelmes atyánk! Azon élénk szívbeli öröm és lelkesedés, mely kegyelmes atyánknak körünkbe érkezéssel minden keblet áthatott; a mi szíveinkben is boldogító érzelmeket keltett fel. Miként a rózsá illatos kelyhe, a jótékony nap áldó sugarai által kinyílik, s hálálul illatát bocsátja fel: úgy a mi romlatlan szívünk is ma kitárul kegyelmes atyánk felé, s gyermeki szeretetünk és hódolatunk őszinte érzelmeit mutatja be hála és szeretet áldozatul. Nyájának üdveért buzgó szeretet hozta kegyelmes atyánkat körünkbe, legyen csekély viszonzás hódoló üdvözlötünk ezen nagy kegyesség és atyai szeretetért. Minnyájunknak ártatlan kebel fohásza száll ma ég felé kérvén a pásztorok pásztorát, hogy kegyelmes atyánkat és urunkat áldja, védje és oltalmazza, s örömünk és boldogságunkra sokáig éltesse!

Az ártatlan gyermeki szívnek ezen őszinte szavai a kegyelmes főpásztort és a jelenlevőket annyira meghatották, hogy úgy a főpásztor, mint többeknek szemeiben lehetett észlelni a meghatottság látható jeleit, a csillogó könnyeket. Azon jelenet jutott minnyájunk eszébe, midőn Üdvözlőtök áldó kezeit kiterjesztette a kisdedek fölött. Kegyelmes főpásztorunk is áldó atyai szavak között mondott köszönetet, a gyermeki hódolat és ragaszkodás ezen őszinte kifejezéseért. Ezután ő nagyméltósága a plebániális lak egyik tágas termébe vonult, hol a városi testületek, az egyház tanács tagjai és egyes notabilitások tisztelegéseit fogadta, kiket mindannyian apát-plebános ur mutatott be a kegyelmes főpásztornak.

A mint előre tervezve volt, esti fél 9 órakor a tüzoltói zenekar a fáklya vivőkkel a Bém szobor előtti tágas téren gyülekezett, s a fáklyák meggyújtása után roppant népsokaság közepett, a Bodor kutat megkerülve a plebániái lak elé vonult; itt a zene elhangzása után Lokodi János főgondnok a kegyes főpásztort következő beszéddel üdvözölte:

Nagyméltóságú Püspök, kegyelmes urunk! Midőn a jelen ünnepélyes pillanatban, a fáklyák fénye, a felhangzott zene hatása alatt a hitközség nevében üdvözölni szerencsém van, engedje meg Nagyméltóságod, hogy a mi legőszintébb tiszteletünk és gyermeki szeretetünk hódolatát bemutathassuk. Kifejezést kívánván adni a feletti örömünknek is, hogy 12 év után a várva várt főpásztori látogatásban részesülhetünk, s midőn e felett örvendünk, méltóztasson ezen örvendezésünket kegyesen fogadni.

Hitközségünket nem pusztán az udvariasság törvényei vezérelték ide, hanem az excellentiád magas személye iránt az első pillanattól érzett, táplált és élő meleg rokonszeny, vonzalom és ragaszkodás, illetve azon magasztos szeretet, mely a főpásztort a nyájához köti s melynek eredete, forrása és állandósága a Golgothán kiömlött vérben és színponton, ezen együvé tartozás érzelmé vezette őseinket, ez vezérel minket is s fog vezetni tovább is az élet után.

Tiszteletteljes szeretettel üdvözljük azért nagyméltóságodat jelen főpásztori látogatása alkalmából, mint

hitünk örét, közművelődésünk első bajnokát és vallás-erkölcsi világunk fölkezt vezérét; megjelenése mindig öröm, munkássága buzditó, érdemkuszorujának legdrágább éke a főpásztori szellem megtestesítése a szenvedők iránti kegyesség, jótékonyosság, szeretet és vigasztalás.

Minden időben, minden korban ünnepélyes és lelkesítő jelenség volt a főpásztornak hívei közt való megjelenése, az ma is, de talán soha sem lehetett lelkesítőbb és hasznosabb, mint napjainkban, midőn a hitelenség, az élet realismusa a mindent tudni akarásnak az ismeretlan határán túl terjesztése és a minden létezőnek tagadása, a hitnek annyi szép, nemes és jobb sorsra érdemes virágait letarolta, azért kétszeres öröm ránk nézve excellentiád megjelenése, mert a vallás világa az, a hol ezen szent eszmék, érzelmek megmenthetők és tovább fejleszthetők.

Azért egész lelkesedéssel kívánjuk, hogy Isten, a mindenek Ura Nagyméltóságodat az anyaszentegyház díszére, a székely cultura felvirágoztatására, szeretett hazánk javára, városunk, megyénk és édes mindnyájunk legnagyobb örömeire hosszasan éltesse és tartsa meg az eddigi munkakedv és állandó legjobb egészségben sokáig.

Midőn ezt ismételtén kívánva kívánjuk, engedje meg reméllennünk, miszerint cultur fáradozalmaink betetőzésénél hitközségünk sem leend elfelejtve.

Isten éltesse Nagyméltóságodat, kérvén, hogy hitközségünket magas főpásztori jóakarátában továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Éljen, éljen, éljen sokáig! — —

Hatalmas három „Éljen!” hangzott fel a beláthatlan sokaság ajkairól ezen lelkes szavakra. Kegyelmes atyánk meghatottan mondott köszönetet a fiui ragaszkodásnak ezen nyilvánításáért s válaszában kegyes ígéretet tett arra nézve, hogy a m.-vásárhelyi r. kath. hitközségről nem fog megfélekedezni, hanem azt, nevelés és cultur törekvéseiben tehetsége szerint támogatni fogja.

A fáklyás-zene után apát-plebános ur, egypár ügybuzgó férfit és a helybeli gymnasiumi tanári-kar néhány tagját vendég-szerető asztalához hivta vacsorára, melynek végeztével nyugalomra vonult ő nagyméltósága, hogy magát kipihenve, előkészüljön azon nagy napra, mely a kegyes főpásztort magasztos ténykedéseinek közepett egész nagyságában volt feltüntetendő.

Május 19-én, vagyis áldozó csütörtökön, már templomunk belseje is mutatta, hogy ritka ünnepe van Marosvásárhely r. k. hitközségének. A főoltár szép virágok és exotikus növényekkel gazdagon feldíszítve, a szószték, a falak, virágkoszorúkkal megrakva, mindez már magában véve is áhitatra gerjesztő jelenség volt. Pont d. e. 9 órakor vonult kegyelmes urunk, papsága kíséretében a templomba, megkezdendő magasztos ténykedését. Teljes segédlettel kezdetét vette a szent mise áldozat, mely alatt a gymnasiumi ifjuság és a leány-növendékek énekkara, majd a helybeli kántor Marthy Györgynek szabatosan énekelte soloja emelték a hívek áhitatát.

Mondanom is fölösleges, hogy terjedelmes templomunkat, az esős idő daczára, a szorongásig megtöltötte az áhítatoskodók sokasága.

Szent mise végén, M.-Vásárhelynek messze körben ismert ékes szülő apát-plebánosa lépett a szószékre, s beszédének kezdő részében ékes szavakkal ecsetelte ama nagy nevezetességű napot, mely M.-Vásárhely r. k. hitközségére, kegyelmes püspök urunknak körünkbe való megjelenése által felvirradott. Beszédének további folyamán meggyőző érvekkel fejtegette azon érdekes temat: hogy valamin az anyagi világban a lényeket bizonyos törvények vezérlik: úgy az erkölcsi világban is vannak oly törvények, melyek az erkölcsi ember tényeinek színór mértéke gyanánt szerepelnek a felsőbb szellemi világban. Ezen remek beszéd után pöspök ur ő nagyméltósága lépett főpásztori díszöltönyben a szószékre. Beszédének anyagot az érdeemes apát-plebános urnak elmondott szavai adtak. Mély bölcsességgel és meggyőző atyai szavakkal fejtegette, hogy a törvények megtartása nélkül nem állhat fenn az emberi társadalom. Törvényekre és azoknak pontos megtartására égető szüksége van az embereknek, hogy legyen a mi őket az élet sokféle körülményei között megtartsa azon színvonalon, melyen megismerhetni a valódi erkölcsös, törvény-tisztelő embert. Buzdított, serkentett az isteni és emberi törvények pontos megtartására, mivel ezeknek megtartásától függ a társadalom, a családok és egyeseknek megelégedése, jóléte s az összes emberiség jelen és jövő boldogsága. Mély benyomást tevő atyai szavak után áldó kezeit felemelte szeretett hívei fölött, s az ég áldását leesdve mindannyira, leszállott a szószékről, hogy közel négyszáz hívének lekönyörögje a Szentleket, s a hitben megerősítse a bérmálás szentségének kiosztása által.

A bérmálándók nagy száma miatt $\frac{3}{4}$ 2 óraker ért véget a ritka fényű és maradandó emlékü templomi ünnepély, melyet a vendégszerező apát-plebános ur által, ő nagyméltósága tiszteletére rendezett gazdag lakoma követett. Hivatalosak voltak a megye főispánja, az egyház tanács tagjai, és a város legelőkelőbb kath. férfiai. Az ebéd vidám kedélyhangulatban folyt le, a helybeli első zenekar kedvverítő magyar zamatú darabjai mellett. Mondattak ugyan felköszöntések is, de nem annyi és oly sorban, mint azokat a „Közlövár“ — című lap május 21-iki számában elmondja. Első volt a pohár köszöntésben a házi gazda apát-plebános ur, ki Püspök ur ő nagyméltóságát éltette. Másodiknak Br. Bánfi Zoltán főispán emelt poharat a kath. clerusra, s dicsőített azt hazafias szellemeért, mely mindenkor életető eleme volt a magyar kath. clerusnak. Apát-plebános ur éltette Br. Bánfi főispánt. Többeknek „Halljuk Kerekest“ kihívására, Kerekes Sámuel verses felköszöntései kegyelmes urunkra és az apát-plebános urra nem tévesztették el hatásukat. Ebéd közben egy verses üdvözlét osztatott ki az asztal vendégek között, melyet Anonimus írt, de ezen név alatt, többeknek véleménye és meggyőződése szerint, Kerekes Sámuel tanár lappang, ki reformatus ember letére, igen szép jelét adta kegyelmes urunk iránti hódolatának ezen szép költemény által mely akár milyen kath. embernek is becsületére válnék. Az üdvözlő költemény így hangzik:

Lőnhart Ferencz erdélyi püsp. főpásztori látogatása alalmára.

— Irta: Anonimus. —

Marosvásárhelyt, 1887. május 19.

Isten hozott! Légy üdvözölve köztünk,
Krisztus tanának hű apostola!
A tiszta vallás üdvadó vizéből
Ajkunk, szivünk, malasztot kostola;
Lelkünk világa égi lángra lobban,
Istent keresni szent imák- s dalokban.

Isten hozott! Légy üdvözölve köztünk,
Főáldozár, fölszentelt főpapunk!
Istent imádni buzgó áhítattal
Példát, irányt Te általad kapunk.
Fölkent fejednek értelem világa
Nem tündököl előttünk itt hiába!

Isten hozott! Légy üdvözölve köztünk,
Ohajtva várt, apostol-püspökünk!
A sziv virágok himes mezejéről
Számodra itt emlék-füzért kötünk,
Mély tisztelettel tüzzük azt fejedre:
— Nem lész közöttünk soh'se elfeledve!

Isten hozott! Légy üdvözölve köztünk,
Hazafiságban is derék vezér!
Ki honfi szívvél, mind szünetlen áldoz,
Annak neve már földön éghez ér . . .
Nemes szivednek az lett vágyódása,
Hogy szent hazánkat fölvirulva lássa!

Isten hozott! Légy üdvözölve köztünk,
Szeretve tisztelt nagy főpásztorunk!
Istent imádvá és hazát szeretve,
Veled mi is szivünkbe áldozunk.
Áldó kezeddél kit körünkbe vártunk:
— Isten hozott! Légy üdvözölve nálunk!

(Folyt. köv.)

— **Vidéki levél.** Főtisztelendő Szerkesztő ur! Becsés engedelmevel bátor leszek a közelebről községünkben lefolyt ünnepélyeségekről a „Közművelődés“ igen tisztelt olvasóit értesíteni, annyival inkább, mert az események melyekről szölgándök lélekemelően bizonyítják ama szeretetteljes gyöngéd viszonyt, mely a lelkipásztor és a hívő nyáj között hála Istennek még mindég meg van. Ismeretes a „Közművelődés“ igen t. olvasói előtt,

hogy az üresedésbe jött kézdiszentléleki plebánia lelkészé Főtitelendő Gidófalvy Gergely szétszéki ülnök, püspöki titkár és igazgató tanácsi tagot méltóztatott Püspök urunk ő Excellentiája kinevezni és neki néhány nap múlva a tiszteletbeli főesperesi címet is adományozni.

A megszerzte örömmel fogadott ezen kinevezés és kitüntetéshez méltó volt a fogadtatás is, mely folyó hó 4-én ment végbe. Nevezett napon ugyanis d. u. 5 órakor érkezett meg Gidófalvy Gergely főesperes plebános ur Alsócsernátonba, hol, mint a kézdiorbai rom. kath. esperesi kerület határán a kerületi papság nagy része, a tanítói testület egy küldöttsége és más tisztelői nagy számban váraakoztak rá; kiknek nevében Tamás Dávid alcsernátoni plebános ur mondott üdvözlő beszédet, melyre az új esperes plebános ur szívélyesen válaszolt. Innen számos kocsi kíséretében tovább haladtunk Kézdiszentlélek felé, mely község határánál tekintetes Köntzei Albert községi jegyző ur által ismét lelkesen üdvözlötten lovas banderium kíséretében érkezünk meg a község végéhez.

Itt, a csinosan diszített és „Isten hozott!” felirattal ellátott diadalkapunál Tamás Elek községi bíró ur üdvözölte az új papot hosszabb lelkes beszéddel, melynek végével a beláthatlan néptömeg többszörösen megújuló „éljen!” kiáltással üdvözölte új lelki pásztorát.

Az új esperes ur itt is szívélyes köszönetet mondott a lelkes fogadtatásért és kocsira ülve taraczkok durrogása, harangok zuzása mellett a nagy sokaság kíséretében folytatta útját a plebánia lak felé, hol ismét ünnepélyes fogadtatásban részesült tkts Köntzei Gyula főgondnok ur által.

A lelkészi lakba megérkezve, az egyháztanács és községi képviselő testület tisztelgett az új esperes plebános urnál, mit a helybeli tanítók tisztelgése követett, kiknek nevében a segédlelkész mondott rövid üdvözlő beszédet.

Ezt követte kedélyes társalgás után a község által rendezett mintegy 40 terítékű vacsora, melyen pohárköszöntőkben sem volt hiány. Bálint Károly apát kanonok ur az új esperes plebános urat, ez viszont Bálint Károly apát-kanonok urat, mint nagyrabecsült elődjét és az egész hitközséget éltette; Tamás Elek községi bíró pedig azért mondott hála köszönetet Püspök urunknak, hogy midőn az erdélyi egyházmegye egyik fényes csillagától fosztotta meg a községet, addig a másikat éppen saját oldala mellől kegyeskedett Kézdi Szentlélek községének élére állítani.

Az ünnepélyes beiktatás folyó hó 8-án ment végbe a helybeli és vidéki hívekkel zsufoolásig megtelt templomban. A beiktatást Bálint Károly apát-kanonok ur ő nagysága lelkes beszéd kíséretében főpapi ornatusban végezte, a megelőző hitvallás és lelkészi eskü letétele után átnyújtván az új esperes plebános urnak a szokott jelvényeket (u. m. a templom kulcsait, rituálet és evangeliumos könyvet.) Ezek véget érven szószerkre lépett az új esperes plebános ur és megtartotta szívből fakadt és szívhez szóló remek beköszöntő beszédét, szólván azon viszonyról, mely a lelki pásztor nyájához fűzi, felsorolván különösen az emberi élet ama főbb mozzanatait, melyekben a pap és hívő találkoznak. Következett a teljes segédlettel végzett ünnepélyes szt. mise, minek végeztével tkts Köntzei

Miklós ur házához mentünk, ki oly szives volt, hogy nemcsak egész Brassóig ment elébe az új esperes és plebános urnak, hanem ezen felül még a beiktatásnál jelenlévő papságot és több más helybeli és vidéki vendégét is uri asztalánál szívesen látta. Isten fizesse meg neki és kedves neje ő nagyságának!

Ez rövid szavakba foglalt leírása főtitelendő Gidófalvy esperes plebános ur fogadtatása és beiktatásának, de már e néhány sorból is meggyőződhetett mindenik kedves olvasóm arról, hogy új esperes plebánosunk sokkal nemesebb értelemben, mint Caesar elmondhatja magáról: „jöttem, láttam, győztem.” Mert ő jött az isteni gondviselés intézkedéséből örömmel, látott hívei körében valódi örömet és becses személye iránti lelkes tiszteletet és győzött remek beköszöntő beszéde és egész megjelenésével. Adja Isten, hogy a kézdiszentléleki hitközség öröme legyen állandó, az új esperes plebános urnak pedig adjon segítő kegyelmet, hogy Isten dicsőségének és kedves hívei lelki üdvének előmozdításán minél nagyobb sikerrel fáradozhasson.

És most még csak a Nsgs Bálint Károly apát-kanonok ur bucsuzásáról akarok a ftdő Szerkesztő ur engedelmével megemlékezni röviden; az az esemény kisebb fontossága miatt, hanem mert nekem úgy is hosszúra nyult tudósításomat még hosszabbra tenni.

A mindennapi élet igen sokszor bizonyítja azon közmondás jogosultságát, hogy: „sirva vigad a magyar.”

Ez történt meg a kézdiszentléleki hitközség híveivel is folyó hó 11-én. E napon ugyanis a kerületi papság nagy része (azok t. i. kik akadályozva nem voltak) a híveknek a papi udvart betöltő nagyszáma jelenlétében vett bucsut a Nsgs apát ur szeretett púp-testvéreitől és volt kedves híveitől, kívánván nekik Isten mindennemű áldását megköszönve az itt léte alatt tapasztalt bizalmat és ragaszkodó szeretetet.

Az elvállás percei meghatók voltak; nem volt kinek szemében a távozó atya feletti fájdalom könnyei ne csillogtak volna.

Hosszu kocsisor kíséretében indult utnak, s az amugy is szép számu kísérők még szaporodtak Kézdi Vásárhelynél, hol több plebános uron kívül még a „Rikan belüli honvéd-egylet küldöttje Tkts Jakabos Agoston ur is csatlakozott nemzeti szin zászlót lobogtatva.

Igy haladtunk Alcsernátonig, hol miután az ottani lelkész ur érzelemdu szavakkal fejezte volna ki a kerületi papság, tanítói testület és hívek őszinte fájalmát az elvállás felett, a kíséret egy része elmaradt, a másik rész pedig egész Maksáig kísérte ő nagyságát.

Itt két órai megállás után érzékeny bucsut vettünk volt kedves esperesünk és plebánosunktól, ki még a távolból is áldását és üdvözlötét küldötte volt kedves híveinek; és elváltunk azon őszinte kívánattal, hogy Isten vezérelje szerencsésen ő nagyságát rendeltetési helyére s éltesse őt az egyház és haza javára sokáig boldogul!

Egy jelenvolt.

I R O D A L O M.

— Megjelent: **„Jó pásztor.“** Egyházszoneklati folyóirat. VII. évf. 8—9 füzet. Szerkeszti és kiadja: Hajóssy Gy. Krizánt Budapesten. Tartalma kilencz egyházi beszéd és Révai Miklós beszédei közül hat. Ára: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt.

— **„Katholikus hitoktatás.“** Havi folyóirat. II. évf. 5. szám. Szerkeszti és kiadja: Fonyó Pál sükösdön (Pestmegye.) Ára: egész évre 3 frt, félfévre 1 fr 50 kr

— **„Armenia.“** magyar-örmény havi Szemle. I. évf. 5. szám. Felelős szerkesztők és kiadó tulajdonosok: Govrik Gergely és Songott Kristóf Szamosújvárt. Tartalma: Kikeletkor. Mégardics Besigthás leán költeménye. — Az örmény egyház énekei — Azárián István örmény kath. patriarcha. (képpel). — Ára 7 kr. e. 1300. — A keleti academia ügyében. — Áni, az utolsó örmény székváros. romjai. — Az örmények Európában és különösen Ausztria-Magyarországon. — A bécsi mechitharisták örömnépe. — Kisebb közlemények. — Örmény lípok szemléje. — Ára: egész évre 4 frt, félfévre 2 frt.

— **„Magyar Dal-Album.“** A magyar nép dallamainak egyetemes gyűjteménye. VI. évf. 7-ik füzet. Gyűjti és szerkeszti: Limbay Elemér Győrben. Tartalom: 1. Kemény szél fúj, lángra kap a szikra. 2. Készüj magyar a csatára! 3. Két csillag ragyog az égen. 4. Kicsi a lány, nagy a gondja. 5. Ki yukadt a selyemkendőm közepe. 6. Ki nem kap a házasságon. 7. Kis kertemnek szép rózsaszála. 8. Kis madár zeng a bokorban. 9. Kitépték a tollát a kis madárnak. 10. Komáromi kis leány. 11. Komor gondok borongnak át. 12. Kondorosi pusztán jár a juhász. 13. Korcsnárosné angyalom, angyalom. 14. Korcsnárosné ejnye, ejnye, ejnye! 15. Lemondani, lemondani. 16. Madarasi csárdában jó piros bort mérnek. 17. Megért kalászt aratni kell. 18. Megfogadtam én már százszor is. 19. Meg halt a kis lány, kit én úgy szerettem. 20. Megízente a babám. — Egyes füzet ára 25 kr. Egy egy folyón ára zongorára alkalmazott 200 dallam tartalommal 1 frt 80 kr. Előfizetést a jelen folyamra, valamint megrendelést a már megjelentekre még mindig elfogad a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatala Győrött.

— **„Kálauz“** a népiskolai nevelő-oktatás terén, paedag. folyóirat. Szerkeszti és kiadja Regéczy József Nagyszombatban. I. évf. 2—3 füzet. — Ára egész évre 1 frt.

— Megjelent: **„Isten Igéje.“** szent beszédekben. XII. évf. 6. füzet. Szerkeszti Jagić a Lajos, ravazdi lelkész. Kiadja Buzárovics G. Esztergomban. Tartalma hat egyházi beszéd. — Ára: egész évre (12 füzet) 2 forint

— **„Havi közlöny“** az elméleti és gyakorlati lelképásztárság köréből. X. évf. májusi füzet. Szerkesztik: Tokody Odön és Patzner István. Tartalma: 1. Irány cikkek, értekezések. — 2. Rendeletek. — 3. Vegyesek. — 4. Irodalom. — 5. Személyzeti hírek. — 6. Tárca. — Ára egész évre 4 frt, félfévre 2 frt.

— Beküldetett: **Természettudomány és szentírás a teremtéshez való viszonyukban.** Irta

Güttler Károly bölcészettudór. Fordította a csanádi növendékpapság magyar egyházi-irodalmi iskolája. 325 lap. Ára 2 frt. — A tudós szerző művében a mózesi kosmogoniat igyekszik összeegyeztetni a természettudományok legújabb vívmányaival, — illetve az e téren fölmerült látszólagos ellenkezések eltüntetésén fáradozik, — szóval a term. és történet helyes értelmezését tűzte ki célul. Güttler az eszményített kiegyenlítési elmélet álláspontjára helyezkedve, nagy tudományossága segélyével, s mint maga említi, nehéz küzdelmek után, sikerrel oldja meg a nagy feladatot — E becses műnek gyakorlati haszna leginkább abban nyilvánul, hogy a szerző rövid, velős s könnyen érthető előadásából igen könnyedén sajátíthatja el az olvasó a kosmogonia, geologia, ostro-nomia, palacontologia anthropologia s az ember őstörténetének ismeretét, a mit különben szakkönyvekből csak hosszas, fáradságos tanulmányozás után érhetne el. — Fordítók kiváló sulyt fektettek a hűségre, s az érthetőségre, szorgosan kerülve a szolgálai munkát. — Meleg ajánljuk olvasóink becses figyelmébe és szíves pártfogásába.

A NAPI ESEMÉNYEK KÖRÉBŐL.

— **Meghívó. Az erd. rom. kath. irodalmi társulat választmánya f. é. június hó 1-én d. u. 4 órákor a társ. könyvtár helyiségében gyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. Az elnökség.**

— **Jótekonyság.** Püspök ur ő agyméltósága a lövétei rom. kath. iskola építésére egy ezer forint; a csikozmási égettek számára 70 frt; a gyergyó-ujtali égettek számára 40 frtot méltóztatott adományozni.

— **Püspök urunk ő nagyméltósága** a jelen maroskerületi körútjában is mindenütt az őszinte szeretet, tisztelet és hódolat mesterkéletlen jeleivel találkozik. Minél ünnepélyesb fogadásában nemes versenyre kelnek az egyházi és polgári testületek, katolikusok és protestansok, városok és falvak. A dicsőség pálmáját azonban bizonyára a derék székely főváros, Maros-Vásárhely ragadta el, a mint arról t. olvasóink a jelen számban közlött csinos leírásból is kellemesen győződhetnek meg. Ezen alkalmóból t. laptársunk a „Marosvidéke“ rendkívüli számmal kedveskedett olvasóinak, mely mondhatni, részben és egészben az emlékezetes nap szép emlékének van szentelve. T. Collegánk fogadja e dicséretre valóban nem szoruló szép tetteért meleg kézzszorításunkat.

— **Szentatyánk jubileuma.** Minél inkább közeledik ezen az egész kath. világra oly annyira örvendétes nap, annál nagyobb mérvet ölt világszerte a lelkes mozgalom, azt az esemény méltóságához illő módon megünnepelni. Örömmel konstatálhatjuk, hogy magyarországon ezen világversenyben nem utolsó helyet fog elfoglalni-

De a mi örömlünket még fokozza, az azon igen örvendetes jelenség, hogy ezen mozgalom itt nálunk az oly szomoruan nélkülözött kath. öntudat, kath. közszellem fölébresztésére, megteremtésére a legjótékonyabb befolyást látszik gyakorolni. Fényes bizonyossága ennek az ünnepélyt előkészítő bizottságnak a napokban az ország fővárosában tartott ülése, mely a jelenlévő egyházi és világi celebritások nagy száma és élénk résztvéte folytán egy ugynevezett „K a t h. n a g y g y ü l é s s é” nőtte ki magát. — Confirmet hoc Deus, quod operatus est in nobis!

— **Fölvívás.** Az országos katolikus tanítói segély-alap működését iskolai ösztöndíjak adományozásával ez évben is fogja; gyakorolni miért is mindazok, kik az alapszabályok 8. §-a értelmében ily ösztöndíjak elnyerésére joggal bírnak, ezennel felhivatnak, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat az alapszabályok 20. §-ának c) pontja értelmében az alesperes-kerületi alapgyűjtő-bizottság, illetve az alesperes-kerületi tanfelügyelői hivatal útján az illető egyházmegyei főtisztelő hatósághoz 1887-dik évi július hó 15-éig indokolt javaslat kíséretében beterjeszszék. — Budapest, 1887-dik évi május hó 21-én Márkus Gyula, az orsz. kath. tanítói segély-alap központi bizottságának elnöke.

— **A csiksomlyói** rom kath. főgymnásiumnál az 1886-7. tanév végén tartandó nyilvános vizsgálatok rendje. A vizsgálatok, melyek mindennap a rendes istentisztelet után reggeli 8 órakor kezdődnek, a tanácskozási és rajzteremben, három tancsoportban és két szakaszban a következő napokon fognak megtartatni: Junius 15. és 16-án a VIII. osztály szóbeli érettségi vizsgálat. 18-án az V. VII. oszt. vizsgálat a hittan, történelmi és bölcsészeti csoportból. 24-én I. és II. oszt. a hittan és földrajzból; III. és IV. oszt. földrajz, természetrajz és mennyiségtani csoportból. 20-án I. és II. oszt. a mennyiségtan és rajzoló mértanból. III. és IV. oszt. a nyelvtani csoportból. 21-én V. VII. oszt. a nyelvtani csoportból. 22-én III. IV. oszt. hittan, történelmi- és az I. II. oszt. a nyelvtani csoportból. 23-án V. VII. oszt. a természet, mennyiségtani csoportból. 27-én I. VII. oszt. a torna- és énekből. 29-én záró ünnepély. Kelt. Csik-Somlyón, a tanártestület 1887. május 11-én tartott rendes értekezletéből. Az igazgatóság.

— **Köszönettel vettük a** meghívót a budapesti növendékpapság magyar egyházirodalmi iskolájának 1887. május 22-én a papnöveide I. emeleti dísztermében az intézeti énekkar közreműködése mellett megtartott alapítási ünnepélyére. Az alapítási ünnep előrajza: 1. Pápai himnus. Feleitől. Énekli a kar. 2. Elnöki megnyitó beszéd. Tartja Prácsér A. Gyula. 3. Fantaisie de Concert.

Sydney Smithtől. Zongorán előadja Krisz Jenő. 4. Viharban. Dürnertől. Énekli a kar. 5. XIII. Leó aranymiséjére. Óda. Irta Májér Endre. 6. A vallás és erkölcs közötti összefüggés, kiváló tekintettel a független morál elméletére. Irta és felolvassa Késmárky István. 7. Magyar rhapsodia. Liszt Ferencztől. Zongorán előadják Kriszt Jenő, Oberhammer Károly. 8. Jegyzői jelentés. Tartja Ridárcsik Imre. 9. Elnöki befejező. 10. Buzdítás. Abt. Ferencztől. Énekli a kar.

— **Dicsérendő hazafias mozgalom.** A magyar-igei lelkés magyarság az 184. évben Magyar-Igenben matyrhalált szenvedett, magyarok közös sírházhoz méltó emlék-követ szándékozik állítani s az erre szükséges alap javára f. évi máj. 31-én a rom. kath. tanító kertjében tarisznyás majálist rendez. Öszintén kívánjuk, hogy a patriarchalis módon rendezett ezen mulatság minden tekintetben kitűnően sikerüljön. —

— **Isten ujjá** nehezedett ránk, kiálthatunk tel azon véget nem érő tűzvészek és vízáradások hallatára, melyek a szép Magyarhaza messzeterjedő vidékeit csaknem végpusztulással fenyegetik. — F. hó 21-én a püspöki székváros is szörnyű katasztrófa színhelye volt. A szokatlan nagy esőzések miatt eddig soha nem tapasztalt mérvben kiáradott Ompolv a városnak keleti részét teljesen elöntötte, minek következtében 270 ház összeomlott s több, mint 100 hosszu időre lakhatlanná vált. Magyarországnak szintén több vidékéről jeleznek hasonló katasztrófákat. Valóban kísértetbe jön az ember fölvetni a kérdést, ha nem csusszant-e át Nostradamus hiobszerű jövőndölése 86-ról 87-re?!

— **Adakozások a toploeai légett templom és plébánia számára:** Dr. Tódor József 2 frt. — Nagyságos András János tr. kanonokur a templom számára 2 frtot, a plébánia számára 2 frt a tűzkárosultak számára 1 frtot, összesen 5 frt. — Összeseg: 7 frt.

**Előnyös
mellékkereset!**

100 egész 300 forintot
kereshet havonta
nálunk **mindenki,**
a törvény által meg-
engedett sorsjegyek
résztelítetés mellett
eladásával
tőke és kockázattalás
(risico) nélkül

Ajánlatok intézendők
A f. v. váltóútlejt társ.
Adler és társához
BUDAPESTEN
1-3

Kiadja: Az erdélyi rom. kath. irodalmi társulat. Felelős szerkesztő: Dr. TÓDOR JÓZSEF.

Szerkesztőtársak: Dr. CSERNI BÉLA, Dr. SZUCHY BÉLA, STRAUBERT ÖDÖN, Dr. VERESS FERENCZ.

Nyomatott a püsp. lyc. nyomda gyorssajtóján Gyulafehérvárrt.

H U Z Á S

már a jövő hónapban

Kincsem á **1** frt **11** sorsjegy **10** frt
 Sorsjegyek **6** sorsjegy **5** frt **50** kr

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt

Továbbá

10.000 ft **5000** ft 20°. levon. | **4875** Pénznyeremény

Kincsem Sorsjegyek kaphatók

a magyar lovar-e-gylet sorsjegy-irodájában

Budapest, Váci-utca 6 sz.